

Organisationer: Her er fem bud på en asyløsning, der er bedre end Rwanda-lejren

Vi mener ikke, at asylsystemet er brudt sammen. Regeringens idé om at sende asylansøgere, som oftest kommer fra Asien og Mellemøsten, til et modtagecenter i Rwanda, viser tydeligt, at det derimod er den politiske vilje til at støtte op om global flygtningebeskyttelse, som mangler.

Politiken

Af: Charlotte Slente, Dansk Flygtningehjælp; Vibe Klarup, Amnesty International Danmark; Johanne Schmidt-Nielsen, Red Barnet; Birgitte Qvist Sørensen, Folkekirkens Nødhjælp; Mette Müller Kristensen, Globalt Fokus; Michala Clante Bendixen, Refugees Welcome; Yanaba Mompremier Rymark Sankoh, LGBT Asylum; Natasha Al-Hariri, Dansk Flygtningehjælp Ungdom; Tim Whyte, Mellempfolkeligt Samvirke; Rasmus Grue Christensen, Dignity

04.10.2022

Kritik af den danske regerings idé om modtagecentre er en »misforstået humanisme«, der ikke angiver alternative løsninger. Sådan lød det fra udlændinge- og integrationsminister Kaare Dybvad Bek og minister for udviklingssamarbejde Flemming Møller Mortensen efter deres besøg i Rwanda.

Som danske civilsamfundsorganisationer har vi i årevis arbejdet målrettet med flygtninge i Danmark og i nogle af verdens mest skrøbelige og fattige lande. Vi har solid viden, erfaringer og analyser, der ligger til grund for vores samlede indsatser for at hjælpe flygtninge over hele verden.

Enhver løsning til at fremme beskyttelse af flygtninge skal altid ske med respekt for Danmarks menneskeretlige forpligtelser, herunder forbuddet mod vilkårlige anholdelser og fængslinger, tortur og anden umenneskelig behandling samt diskrimination og retten til en retfærdig rettergang.

Vi mener ikke, at asylsystemet er brudt sammen. Regeringens idé om at sende asylansøgere, som oftest kommer fra Asien og Mellemøsten, til et modtagecenter i Rwanda, viser tydeligt, at det derimod er den politiske vilje til at støtte op om global flygtningebeskyttelse, som mangler.

Det globale asylsystem beskytter millioner af mennesker på flugt, og langt størstedelen af klodens flygtninge og fordrevne befinder sig primært i nærområder til konflikter. Mennesker på flugt krydser nemlig sjældent mere end én landegrænse.

FN's Flygtningeorganisation, UNHCR, konkluderede i en nylig rapport, at hele 83 procent af verdens flygtninge er flygtet til lav- og middelindkomstlande, hvor de befinder sig. Det understreger behovet for, at alle lande påtager sig et ansvar for at beskytte og hjælpe mennesker på flugt. For når det ikke sker, og verdens fattigste lande står med størstedelen af ansvaret, bliver mennesker på flugt ikke hjulpet og beskyttet, som de har behov for og ret til.

Vi fremhæver nedenfor fem nødvendige og solidariske tiltag, som tilsammen vil kunne skabe reelle forbedringer for mennesker på flugt og samtidig begrænse omfanget af menneskesmugling. Vi håber, at de to ministre vil tage dem med videre.

1. De krige og konflikter, der driver langt de fleste mennesker på flugt, skal løses politisk. Der skal være langt større fokus på forebyggelse, hvilket bl.a. kan ske ved at støtte bæredygtig vækst og adgang til rettigheder samt ved at sikre en samlet indsats for, at FN's verdensmål opfyldes.

Det kræver, at indsatsen for verdens fattige, flygtninge og fordrevne fastholdes, ved at udviklingsbistanden øges og ikke politiseres i forhold til f.eks. snævre danske interesser som forslaget om at bruge den til at betale for såkaldte modtagecentre.

2. De værtslande, som huser langt størstedelen af verdens flygtninge, skal støttes langt bedre for at sikre, at de ikke kollapser under den store opgave, det er at modtage voksne og børn på flugt. UNHCR havde i 2021 registreret mere end 10 millioner børn som flygtninge, mere end en fordobling siden 2010.

Der er behov for betydelige investeringer i at udvikle værtslandenes kapacitet til at håndtere modtagelse af flygtninge, herunder presset på uddannelsessystemet, sundhedsvæsenet, retssystemet, lokale økonomier og infrastruktur og for at forhindre, at mennesker lever i permanent fattigdom og kan føle sig tvunget til at rejse videre for at kunne skabe en tålelig fremtid for dem selv og deres børn.

3. Der er behov for flere kvotepladser i Danmark og EU samt flere muligheder for legal adgang til beskyttelse. Ifølge en UNHCR-rapport fra 2022 har knap 1,5 millioner flygtninge behov for genbosætning, fordi de ikke kan blive i det værtsland, hvor de opholder sig. I 2021 blev kun

omkring 40.000 flygtninge genbosat til hele EU ifølge Den Europæiske Unions Asylagentur (EUAA), og der kom knap 200 kvoteflygtninge til Danmark.

Danmark og de øvrige EU-lande bør øge antallet af kvoteflygtninge markant for at imødekomme behovet. Ligeledes bør muligheden for at komme legalt til Danmark og EU styrkes f.eks. gennem udstedelse af humanitære visa og bedre mulighed for familiesammenføring.

4. Danmark bør i fællesskab med de andre EU-lande sikre effektiv beskyttelse af mennesker på flugt. Lige nu sker der massive krænkelse ved, at mennesker bliver fysisk forhindret i at søge asyl igennem *pushbacks* ved EU's ydre grænser, og at redningsarbejde, herunder i Middelhavet, kriminaliseres frem for at blive støttet.

Aktiveringen af EU's beskyttelsesdirektiv og den danske særlov for fordrevne fra Ukraine er gode eksempler på, hvordan EU-landene kan udvise den nødvendige indbyrdes solidaritet og sikre ensartet og effektiv beskyttelse samt de nationale asylsystemers fortsatte funktion.

5. Flygtninge skal have adgang til varige løsninger og lige rettigheder i Danmark. Integration og ligebehandling gør, at flygtninge kan skabe sig en værdig tilværelse med økonomisk uafhængighed og social forankring. En god integration gør flygtninge i stand til at klare sig bedre – ikke blot i værtslandet, men også når og hvis de en dag kan vende hjem.

I et velfungerende asylsystem skal mennesker, som har fået afslag på asyl, sikres en værdig og sikker udrejse. Det er afgørende, at der er adgang til uvildig rådgivning og økonomisk støtte for at sikre en bæredygtig tilbagevenden til hjemlandet.

Ovenstående fem indsatser er helt centrale for at understøtte langsigtede og bæredygtige løsninger for mennesker på flugt og flygtningebeskyttelse i verden. Regeringen bør tage den usolidariske idé om modtagecentre af bordet og fokusere på disse i stedet. Krigen i Ukraine har vist os, at når den politiske vilje er til stede, er værdige løsninger for flygtninge og fordrevne en mulighed.

Underskrivere:

Charlotte Slente, Dansk Flygtningehjælp; Vibe Klarup, Amnesty International Danmark; Johanne Schmidt-Nielsen, Red Barnet; Birgitte Qvist Sørensen, Folkekirkens Nødhjælp; Mette Müller Kristensen, Globalt Fokus; Michala Clante Bendixen, Refugees Welcome; Yanaba Mompremier

Rymark Sankoh, LGBT Asylum; Natasha Al-Hariri, Dansk Flygtningehjælp Ungdom; Tim Whyte, Mellempolkeligt Samvirke; Rasmus Grue Christensen, Dignity